

*Історико-термінологічна комісія Всеукраїнського Лікарського Товариства
Світова Федерація Українських Лікарських Товариств*

110-ЛІТТЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА

Всеукраїнське Лікарське Товариство у 2020 р. відзначає 110-ту річницю від створення у Львові 1910 р. Руського Лікарського Товариства, яке 1912 р. перейменували на Українське. Після захоплення у вересні 1939 р. Радянським Союзом Західної України Українське Лікарське Товариство у Львові було ліквідоване. 28 квітня 1990 р. Українське Лікарське Товариство відновило свою діяльність спочатку як львівська регіональна організація, а 30 червня 1990 р. — у вигляді загальнонаціональної.

Ключові слова: Руське Лікарське Товариство, Українське Лікарське Товариство у Львові, Всеукраїнське Лікарське Товариство, ВУЛТ.

Всеукраїнське Лікарське Товариство (ВУЛТ), як записано в його Статуті, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України, веде свій початок з 1910 р., коли у Львові було створено Руське Лікарське Товариство, яке невдовзі, 1912 р., перейменували на Українське. У Києві в 1917 р. почала свою діяльність Всеукраїнська спілка лікарів. З них і розпочалася історія єдиної теперішньої загальноукраїнської — територіально, загальнолікарської — професійно, організації — Всеукраїнського Лікарського Товариства, яке відновило свою діяльність 30 червня 1990 р.

У Львові 1 жовтня 1910 р. галицькі русини (українці)-лікарі створили Руське Лікарське Товариство. Головою Товариства було обрано директора Народної лікарни, активного українського діяча доктора Євгена Озаркевича. 1912 р. Руське Лікарське Товариство було перейменовано в Українське. Українське Лікарське Товариство у Львові тоді об'єднувало кілька сотень українських лікарів Галичини, Буковини та Закарпаття.

Після падіння російської монархії внаслідок Лютневої революції 1917 р. в Києві стрімко почало розквітати українське життя. Постала Центральна Рада, до першого складу якої увійшли лікарі: акушер-гінеколог Олександр Крупський (1875–1943), репресований у 1937 р., фтизіатр Андрій Журавель (1892–1938), розстріляний у 1938 р. енкавеєсцями, Юрій Вороний, який 1933 р. першим у світі зробив трансплантацію нирки. Зусиллями українських лікарів 1917 р. було створено Спілку українських лікарів у Києві, яка зініціювала скликання всеукраїнського лікарського з'їзду.

12–14 жовтня 1917 р. у Києві в приміщенні Педагогічного музею відбувся Всеукраїнський лікар-

ський з'їзд. У його роботі взяли участь представники 79 лікарських організацій України, які об'єдналися у Всеукраїнську Спілку Лікарів. Була обрана тимчасова Президія. Засновниками та активними діячами Всеукраїнської Спілки Лікарів були Євген і Олександр Черняхівські, Олександр Крупський, Овксентій Корчак-Чепурківський, Марко Нещадименко, Михайло Левитський, Володимир Удовенко, Павло Кучеренко, Олександр Тижненко, Євмен Лукасевич, Дмитро Одрин, Аркадій Барбар, Антін Собкевич, Іван Липа, Модест Левицький, Борис Матюшенко, Олександр Пучківський, Олекса Білоус, Василь Наливайко, Леонід Гиренко, Іван Тесленко, Мартирій Галин, Валентина Радзимовська та інші. Одночасно свій з'їзд провели й військові лікарі.

Провідними діячами Всеукраїнської Спілки Лікарів, які налагоджували охорону здоров'я Української Народної Республіки та Української Держави, були Борис Матюшенко, Овксентій Корчак-Чепурківський, Дмитро Одрин, Олекса Білоус (Білоусов). Усі вони були міністрами народного здоров'я й опікування незалежної України. Серед активних членів Всеукраїнської Спілки Лікарів слід назвати Івана Липу, Модеста Левицького, Станіслава Стемповського, Петра Андрієвського, Олександра Черняхівського, Миколу Стаховського, Євмена Лукасевича.

Всеукраїнською Спілкою Лікарів було засновано двотижневий часопис «Українські медичні вісти», перший номер якого вийшов 15 січня 1918 р. у Києві. Його ініціатором і головним редактором став Євмен Лукасевич (1871–1929) — виходець зі Східної Галичини, медичну освіту він здобував у Львові, Відні і Цюріху, диплом нострифікував 1905 р. у Хар-

кові, працював у Києві, був заступником голови Всеукраїнської спілки лікарів, автором «Анатомічного словника» та інших праць українською мовою.

25 грудня 1919 р. Українське Лікарське Товариство у Львові відновило діяльність, перервану Першою світовою війною, постановило видавати «Лікарський вісник», вшанувало пам'ять померлого 1916 р. голови товариства доктора Євгена Озаркевича та обрало своїм новим головою доктора Івана Курівця (1861 року народження) — українського діяча, якого у 1908 і 1912 р. обирали до Галицького крайового сейму, також він був одним із засновників Українського Лікарського Товариства (1910 р.), у 1918–1919 рр. працював держсекретарем здоров'я Західно-Української Народної Республіки, консультував у «Народній лічниці» з 1918 р., друкувався в періодиці, автор спогадів про Івана Франка та двох популярних видань, дійсний член природничо-лікарської комісії Наукового товариства ім. Т.Г. Шевченка.

У грудні 1922 р. у Празі за ініціативою доктора Бориса Матюшенка створили Спілку українських лікарів Чехословаччини, яка нараховувала близько 120 членів (серед почесних членів був також Іван Горбачевський (1854–1942), уродженець Тернопільщини, український лікар, біохімік, гігієніст, епідеміолог і громадський діяч; у 1883–1917 рр. — професор Чеського університету у Празі, у 1902–1903 рр. — його ректор; у 1917–1918 рр. — перший міністр здоров'я Австрії (першого міністерства здоров'я у світі!); один із засновників та в 1923–1924 і 1931–1935 рр. — ректор Українського вільного університету, який було створено 17 січня 1921 р. у Відні, восени того ж 1921 р. перенесено до Праги в знаменитий Карлів Університет, а в 1945 р. — до Мюнхена). Головою Спілки українських лікарів Чехословаччини обрали професора кафедри гігієни Українського вільного університету в Празі та Української господарської академії в Подебрадах Б.П. Матюшенка, дійсного члена Наукового товариства ім. Т.Г. Шевченка у Львові, члена Українського наукового інституту в Берліні, учасника всеслов'янських та українських наукових з'їздів (Белград, 1926; Прага, 1926, 1932), який головував до 1935 р. Президія включала також заступника голови — доктора В. Наливайка та секретаря — доктора І. Ортинського. З грудня 1923 р. до 1925 р. видавався неперіодичний науковий лікарський часопис «Український медичний вісник» (6 номерів), у серпні 1926 р. було видано «Медичний латинсько-український словник» доктора медицини Мартирія Галина (під редакцією професора, доктора медицини Б. Матюшенка і доктора В. Наливайка). Спілку українських лікарів Чехословаччини розпустили 21 вересня 1940 р.

Після захоплення у вересні 1939 р. Радянським Союзом Західної України згідно з пактом Молотова — Ріббентропа Українське Лікарське Товариство у Львові було ліквідоване.

22 січня (в день Злуки соборної України) 1950 р. в Нью-Йорку, США, за ініціативи львівського лікаря Романа Осінчука на Перших загальних зборах українських лікарів і дантистів (близько 70) було відновлено Українське Лікарське Товариство. Його головою в Америці обрали Романа Осінчука, заступниками — Емілія Гарасима та Волтера Барона, секретарем — Ярослава Макарушку, скарбником — Дмитра Лепкого. За рік товариство прийняло 145 членів. У травні 1954 р. в Нью-Йорку за ініціативою Романа Осінчука (під його редагуванням) поновилося видання «Лікарського вісника». Пізніше Українське Лікарське Товариство в Америці перетворило на Українське Лікарське Товариство Північної Америки, спільне для США та Канади.

14 вересня 1952 р. у Мюнхені за ініціативою професора Василя Плюща відбулися установчі збори Товариства українських лікарів в еміграції, яке наступного року перейменували в Українське Лікарське Товариство в Мюнхені (понад 30 українських лікарів та 15 студентів-медиків); головою обрали доктора Омеляна Тушинського.

13–14 листопада 1976 р. у Сідней відбувся установчий з'їзд Українського Лікарського Товариства в Австралії. Головою Товариства обрали Б. Шеховича.

У травні 1977 р. в Чикаго під час Сімнадцятого з'їзду делегатів Українського Лікарського Товариства Північної Америки за ініціативою Р. Осінчука, А. Хрептовського та представників українських лікарських товариств Австралії, Австрії, Західної Німеччини та Аргентини було створено Світову Федерацію Українських Лікарських Товариств (СФУЛТ). Першим президентом СФУЛТ обрали Романа Осінчука (Нью-Йорк), потім — Ахіля Хрептовського (Чикаго), який першим у 1989 р. встановив контакти з лікарями України.

10–15 вересня 1984 р. у Мюнхені в Українському вільному університеті відбувся Перший Конгрес СФУЛТ під головуванням президента організації Ахіля Хрептовського та почесного президента СФУЛТ професора Романа Осінчука.

1–7 липня 1988 р. в Австрії у Відні відбувся Другий науковий конгрес СФУЛТ. До Президії входили Ахіль Хрептовський, Мирослав Коленський, Павло Пундій, Леонід Мостович, Юрій Грицеляк, секретар Зоя Крассер. Окрім наукової частини (27 доповідей), учасники урочисто відзначили 1000-ліття хрещення Русі-України, яке на Батьківщині, у Києві, майже не святкувалося, бо основні урочистості відбувалися в Москві.

1989 р. у Києві лікарі-рухівці започаткували організований рух українських медиків з Медичної комісії Народного Руху України, до якої входили С. Гаврилюк, В. Городинський, В. Івасюк, С. Нечаїв, Л. Пиріг, О. Ціборовський. Почала визрівати ідея створення української професійної організації. Утворився оргкомітет Української Медичної Асоціації (УМА). Було напрацьовано проекти ста-

туту та програми УМА, розповсюджено листівки-відоzwи в лікарнях Києва та здійснено звернення через газети [17].

28 квітня 1990 р. в Щецині відбулася установча конференція Українського Лікарського Товариства у Польщі.

28 квітня 1990 р. в актовій залі Львівського медичного інституту відбулася установча конференція відродженого Українського Лікарського Товариства у Львові. Близько 300 делегатів обрали Головою Управи Українського Лікарського Товариства у Львові професора Олександра Кіцера.

27 травня 1990 р. у Києві в малій залі Науково-дослідного інституту ортопедії та травматології (вул. Воровського, 27) відбулася Перша (установча) конференція Київської крайової організації Української медичної асоціації — Київської медичної асоціації, яку перейменували пізніше на Українське Лікарське Товариство у Києві. На конференції було зареєстровано 112 представників від 47 медичних закладів Києва. Правління Київської медичної асоціації обрали у складі: Гелія Аронова, Сергія Гаврилюка, Валерія Городинського, Едвіна Задорожного, Віктора Маргітича, Олега Мусія, Станіслава Нечаєва, Любомира Пирога, Костянтина Тринуса, Олега Ціборовського, Валерія Чмиря. Головою Київської УМА був обраний тоді ще професор Любомир Пиріг.

У червні 1990 р. відновило діяльність Українське Лікарське Товариство Чехословаччини, яке очолив доктор Ярослав Баб'юк.

30 червня 1990 р. в Києві у великій залі Науково-дослідного інституту ортопедії та травматології відбувся Перший (установчий) з'їзд Української Медичної Асоціації, на якому було 146 учасників, які представляли лікарів 17 областей України. Назву Української Медичної Асоціації на з'їзді змінили на Всеукраїнське Лікарське Товариство, позаяк медсестри та інші середні медичні працівники не виявили громадської активності, з одного боку, а, з іншого, враховуючи традицію існування саме лікарських організацій у Києві та Львові в дорадянські часи, і після їх розгрому у підрадянській Україні відродження українських лікарських товариств в еміграції (об'єднані в СФУЛТ) і відновлення 28 квітня 1990 р. Українського Лікарського Товариства у Львові, заснованого ще 1910 р.

Президентом ВУЛТ обрали професора Любомира Пирога, депутата Верховної Ради УРСР. Правління ВУЛТ обрали у складі: *киян* Костянтина Тринуса (голова), Євгена Білинського, Валерія Городинського, Едвіна Задорожного, Людмили Максимець, Віктора Маргітича, Станіслава Нечаєва, Олексія Соколока, Івана Солоненка, Олега Ціборовського, Валерія Чмиря, Левка Шевчика; *львів'ян* Юрія Дашо, Олександра Кіцери; *тернополянина* Юрія Калінобродського; *іванофранківки* Лесі Попиль; *лучанина* Юрія Шаварова; *миргородчанина* Віктора Харченка; *одесита* Володимира Погорелова. Ревізійну комісію

обрали у складі: *киян* Сергія Гаврилюка, Олега Мусія та Юрія Житієва (Романенка). На III Конгресі СФУЛТ ВУЛТ було прийнято до Світової Федерації Українських Лікарських Товариств [18, 19].

3–17 серпня 1990 р. у Києві (3–10) та Львові (11–17) вперше на Батьківщині разом із лікарями України, ще в умовах існування колишнього СРСР, відбувся III Конгрес СФУЛТ, в якому взяли участь 817 лікарів-українців (у тому числі 230 із США, Канади та ще 8 країн світу). Тоді, на відкритті Конгресу, в Київському театрі опери та балету ім. Т. Шевченка вперше за багато років радянської влади в Україні привселюдно урочисто пролунав гімн «Ще не вмерла Україна».

Навесні, 24–30 травня 1991 р., в м. Івано-Франківськ відбувся I Європейський Конгрес Українських Лікарських Товариств.

24 лютого 1992 р. ВУЛТ було нарешті зареєстровано Міністерством юстиції України за реєстраційним № 209. Засновниками ВУЛТ виступили: Любомир Антонович Пиріг, Іван Миколайович Солоненко, Олег Михайлович Ціборовський, Валерій Павлович Чмир, Євген Олександрович Білинський, Олексій Михайлович Соколюк, Станіслав Владиславович Нечаїв, Олександр Омелянович Кіцера, Людмила Миколаївна Максимець, Едвін Михайлович Задорожній.

8–14 (9–13) серпня 1992 р. у Харкові відбувся IV Конгрес СФУЛТ.

7 листопада 1992 р. в Ужгороді відбувся Другий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ та наукова конференція «Природні чинники в санаторно-курортному лікуванні». Президентом ВУЛТ повторно обрали Л.А. Пирога.

30 липня 1993 р. ВУЛТ пройшло перереєстрацію в Міністерстві юстиції України.

Восени 1993 р. у Музеї медицини України (Київ, вул. Леніна, *нині* — Б. Хмельницького, 37) відбулася конференція ВУЛТ «Медицина і українська культура».

Через рік, 4–9 вересня 1994 р. у Дніпропетровську в Катерининському палаці (Палац студентів) у парку ім. Т. Шевченка відбувся V Конгрес СФУЛТ. До редакційної колегії матеріалів Конгресу входили: Євген Білинський, Тетяна Бліхар, Павло Джуль, Станіслав Нечаїв, Любомир Пиріг, Людмила Порожняк-Гановська, Іван Солоненко, Валерій Чмир, Антоніна Яніна.

28 квітня 1995 р. в Києві в Українській (нині — Національній) Академії державного управління при Президенті України (вул. Ежена Потье, 20) відбулася наукова конференція «Історія української медицини» та Третій всеукраїнський з'їзд ВУЛТ. Президентом ВУЛТ обрали академіка Академії медичних наук України Любомира Пирога. Головою правління ВУЛТ — професора Івана Солоненка.

8(9)–14 вересня 1996 р. в Одеському медичному інституті відбувся VI Конгрес СФУЛТ.

17 травня 1997 р. в Києві в Українській (нині — Національній) Академії державного управління при Президентові України відбулася науково-практична конференція «Актуальні питання реформування охорони здоров'я в Україні». Організаційний комітет включав: Євгена Білинського, Тетяну Бліхар, Дмитра Заболотного, Володимира Князева, Людмилу Максимець, Ярину Малес, Василя Нетьженка, Станіслава Нечаєва, Любомира Пирога, Людмилу Порохняк-Гановську, Івана Солоненка, Валерія Чмиря, Олега Ціборовського, Антоніну Яніну. У Національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця (Кафедра військової медицини) відбувся Четвертий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ. Президентом обрано академіка Академії медичних наук України Любомира Пирога. Головою правління ВУЛТ — професора Івана Солоненка [13].

16–20 серпня 1998 р. у м. Ужгороді відбувся VII Конгрес СФУЛТ.

28–29 травня 1999 р. в Києві у Центрі роботи з жінками Київської міської держадміністрації (вул. Мельникова, 20) відбувся П'ятий з'їзд ВУЛТ і науково-практична конференція «Сучасні проблеми первинної медико-санітарної допомоги в Україні». Президентом ВУЛТ обрали академіка АМН України Любомира Пирога. Головою правління ВУЛТ — професора Людмилу Порохняк-Гановську.

13–17(19) серпня 2000 р. у Львові та Трускавці відбувся VIII Конгрес СФУЛТ, під час якого вперше президентом товариства обрали лікаря з України (м. Київ) Любомира Антоновича Пирога (01.03.1931 року народження), нефролога, доктора медичних наук, професора, академіка Академії медичних наук України (*тепер — Національної*), члена-кореспондента Національної академії наук України, заслуженого діяча науки і техніки України, президента ВУЛТ, народного депутата Верховної Ради України 1-го скликання.

18–19 травня 2001 р. у Чернівцях у Буковинській державній медакадемії відбувся Шостий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ. Президентом товариства обрано Любомира Пирога, головою правління спочатку було обрано Ярослава Радиша, а 14 листопада 2001 р. — Станіслава Нечаєва.

25–26 січня 2002 р. в Києві під час виборів до Верховної Ради відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція ВУЛТ «Стан системи охорони здоров'я в Україні та шляхи її реформування».

19–22 серпня 2002 р. в Луганську відбувся IX Конгрес СФУЛТ і науково-практична конференція. Серед делегатів Конгресу лікарі-українці були зі Сполучених Штатів Америки, Канади, Німеччини, Нідерландів, Болгарії, Росії та з усіх областей України.

16–17 травня 2003 р. у Тернополі відбувся Сьомий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ. Президентом товариства обрали Любомира Пирога, головою правління — Станіслава Нечаєва.

26–28 серпня 2004 р. в Чернівцях відбувся X Конгрес СФУЛТ, на якому 503 делегати Конгресу представляли, окрім усіх областей України, також лікарів-українців із США, Канади, Австралії, Німеччини, Польщі, Словаччини, Болгарії та Росії.

17 грудня 2004 р. на Майдані Незалежності в Будинку профспілок відбулася Всеукраїнська конференція лікарів, яка прийняла рішення «Утвердити Всеукраїнське Лікарське Товариство як координуючий орган діяльності громадських лікарських об'єднань у розв'язанні загальних питань професійної діяльності та соціального захисту лікарів».

2 квітня 2005 р. на спільному засіданні Великої Ради ВУЛТ та ініціативної робочої групи Громадської Ради при МОЗ України вперше було обговорено проєкт закону про лікарське самоврядування, схваливши його в редакції «Про Всеукраїнське Лікарське Товариство (Ukrainian Medical Association)», який було видруковано в науково-практичному часописі «Українські Медичні Вісті» т. 6, № 1–2 (64–65) для обговорення на VIII з'їзді ВУЛТ.

Потім 21–22 квітня 2005 р. в Івано-Франківську відбувся Восьмий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ. Президентом організації було обрано академіка Академії медичних наук України Любомира Пирога, головою правління — Станіслава Нечаєва.

6 липня 2005 р. представники ВУЛТ — президент організації О. Мусій та голова правління С. Нечаїв — взяли участь у Парламентських слуханнях «Проблеми у сфері забезпечення охорони здоров'я і медичного обслуговування громадян України та шляхи їх розв'язання», де також обговорювався законопроект, підготований ВУЛТ «Про лікарське самоврядування». Це знайшло відображення у Рекомендаціях Парламентських слухань під назвою «Програма невідкладних заходів з реформування системи охорони здоров'я України».

Восени 2005 р. ВУЛТ відвідав керівник міжнародного відділу Польського Лікарського Товариства (Naczelna Izba Lekarska) доктор Кшиштоф Макух (Dr. Krzysztof Makuch), який поділився досвідом функціонування лікарського самоврядування в Польщі.

Пізніше, 22 листопада 2005 р. у Києві було проведено ювілейну Всеукраїнську конференцію ВУЛТ, під час якої, крім іншого, відбулося обговорення законопроектів «Про лікарське самоврядування».

3–6 січня 2006 р. Олег Мусій від імені ВУЛТ взяв участь у роботі VIII з'їзду лікарів Польщі, організованого у Варшаві Польським Лікарським Товариством.

17 березня 2006 р. проєкт закону України «Про лікарське самоврядування» було нарешті зареєстровано у Верховній Раді України за № 9250.

19 травня 2006 р. нову, доопрацьовану редакцію проєкту закону України «Про лікарське самоврядування» оприлюднила газета «Ваше здоров'я» у № 18.

28–30 серпня 2006 р. в Полтаві відбувся XI Конгрес СФУЛТ. Під час заходу також обговорював-

ся проєкт закону України «Про лікарське самоврядування», що знайшло відображення у документах Конгресу [7, 8].

7 вересня 2006 р. проєкт закону України «Про лікарське самоврядування», підготовлений та доопрацьований народним депутатом Володимиром Гергійовичем Карпуком та іншими членами ВУЛТ, з подання голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Тетяни Дмитрівни Бахтеєвої, пройшов перереєстрацію за № 2053. Та до сесійної зали українського Парламенту законопроект «Про лікарське самоврядування» дороги тоді так і не знайшов.

16 березня 2007 р. голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Т.Д. Бахтеєва на Колегії МОЗ знову згадала «о врачебном самоуправлении», що цей Закон, мовляв, обов'язково прийматимуть, та не сказала лише, коли і хто...

За місяць, 14–15 квітня 2007 р., відбувся Перший всеукраїнський конгрес з медичного права і соціальної політики, який провів ВУЛТ з Українською медико-правовою асоціацією, Академією адвокатури України за підтримки Міністерства охорони здоров'я України, Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Постійної комісії Київської міської ради з питань охорони здоров'я і соціальної політики, Національної Ради з питань охорони здоров'я при Президентові України, Інституту держави і права ім. В.М. Корецького Національної академії наук України, Національної академії державного управління при Президентові України та іншими організаціями. На Конгресі також обговорювався законопроект «Про лікарське самоврядування» [15].

Іще за місяць, 10–12 травня 2007 р. у Вінниці відбувся Дев'ятий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ. Тези доповідей оприлюднені в ювілейному випуску науково-практичного часопису «Українські Медичні Вісті», присвяченому 10-річчю відновлення журналу (1997–2007 рр.). На з'їзді ВУЛТ знову обговорювався законопроект «Про лікарське самоврядування» та зволікання з його прийняттям Верховною Радою, що було відображено в документах з'їзду. Почесним Президентом ВУЛТ обрано академіка АМН України Любомира Антоновича Пирога, президентом ВУЛТ — Олега Степановича Мусія, головою правління — Станіслава Владиславовича Нечаєва [11].

Поки тривали дискусії, Президент В. Ющенко розпустив Верховну Раду і закон «Про лікарське самоврядування» тоді так і не було прийнято. Законопроект ВУЛТ тоді розділив сумну долю самої Верховної Ради [28, 30].

У вересні 2007 р. у рамках міжнародної співпраці ВУЛТ Київ з офіційним візитом відвідали представники Німецького Лікарського Товариства (Bundesärztekammer; англ. — German Medical Association) та Фінського Лікарського Товариства (Suomen Lääkariliitto; англ. — Finnish Medical Association) з метою обміну досвідом у царині лі-

карського самоврядування, лікарської етики тощо. Вони зустрілися з правлінням ВУЛТ і поділилися досвідом функціонування лікарського самоврядування у своїх країнах.

Згодом 25–27 листопада 2007 р. делегація ВУЛТ в особі його Президента Олега Мусія та голови правління Станіслава Нечаєва на запрошення Фінського Лікарського Товариства ознайомилася в Гельсінкі з досвідом функціонування лікарського товариства та лікарського самоврядування у Фінляндії та в інших країнах Північної Європи (Нордійського Союзу).

11 січня 2008 р. під час обговорення проєкту Програми діяльності Кабінету Міністрів на громадських слуханнях у Міністерстві охорони здоров'я знову піднімалося питання законопроекту «Про лікарське самоврядування», який підготував ВУЛТ та провів тоді з десяток його широких публічних обговорень і подав законопроект на розгляд до Верховної Ради.

Наступного дня, 12 січня 2008 р. законопроект «Про лікарське самоврядування» у новій редакції знову обговорювався членами Української медико-правової асоціації і в цілому був схвалений.

15 січня 2008 р. під час загальнонаціонального громадського обговорення проєкту Програми діяльності Кабінету Міністрів в Українському Домі за участю Прем'єр-Міністра знову згадувалося про законопроект «Про лікарське самоврядування», підготовлений ВУЛТ, та досягти розуміння тогочасним керівництвом держави такої важливої для українських лікарів проблеми тоді не вдалося.

Через тиждень, 21–22 січня 2008 р., на Дорадчій раді Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я детально розглядався та удосконалювався законопроект «Про лікарське самоврядування» за участі провідних експертів медичного і юридичного середовища.

Згодом, 5 лютого 2008 р. на засіданні Громадської Ради при Міністерстві охорони здоров'я, в присутності тодішнього міністра охорони здоров'я Василя Михайловича Князевича, вкотре наголошувалося, що ще 2005 р. підготовано законопроект «Про лікарське самоврядування», який багато разів обговорювався й подавався на розгляд Верховної Ради України, але через розпуск Президентом В. Ющенком Парламенту тоді залишився без розгляду [9, 10, 16, 22, 24, 25].

2–6 березня 2008 р. офіційна делегація ВУЛТ в особі його президента Олега Мусія, голови правління Станіслава Нечаєва та представників регіональних організацій: Андрія Базилевича з Українського Лікарського Товариства у Львові та Миколи Тищука з Одеської крайової організації ВУЛТ на запрошення Німецького Лікарського Товариства вивчала досвід функціонування лікарського товариства та лікарського самоврядування в Німеччині, як на загальнонімецькому рівні, так і на прикладі Лікарського Товариства м. Берлін [5, 20, 21].

За місяць, у квітні 2008 р., ВУЛТ у м. Тель-Авів (Ізраїль) було прийнято до Європейського форуму лікарських товариств (ЄФЛТ; European Forum of Medical Associations — EFMA).

25–28 вересня 2008 р. в Івано-Франківську відбувся XII Конгрес СФУЛТ, в якому ВУЛТ взяв щонайактивнішу участь.

Потім у жовтні 2008 р. в Сеулі (Південна Корея) відбулося 59-те Світове лікарське зібрання — щорічний форум Світового Лікарського Товариства (World Medical Association — WMA). Україна вперше за столітню історію українського лікарського руху отримала в особі ВУЛТ повноправне членство в цій найпотужнішій та найавторитетнішій світовій лікарській організації [32, 33].

З нагоди такої важливої події, як вступ ВУЛТ до Світового Лікарського Товариства, 4 листопада 2008 р. в Українському незалежному інформаційному агентстві новин (УНІАН) відбулася пресконференція за участі президента ВУЛТ Олега Мусія, голови правління Станіслава Нечаєва, народного депутата України Володимира Карпука і журналістів українських та зарубіжних засобів масової інформації. На пресконференції наголошувалося, що, враховуючи активність ВУЛТ на загальноукраїнському і на міжнародному рівнях, рішення про прийняття України 87-м членом Світового Лікарського Товариства було прийнято одностайно. ВУЛТ отримало дозвіл та авторські права на переклад з англійської і видання українською «Підручника з лікарської етики», що й було успішно здійснено [1, 14, 31, 34, 35].

Пізніше, 20 листопада 2008 р. ВУЛТ, який було зареєстровано Міністерством юстиції 24 лютого 1992 р. (реєстраційний № 209) та перереєстровано 30 липня 1993 р., пройшов чергову перереєстрацію (наказ № 200615), легалізувавши нову редакцію свого статуту.

23 грудня 2008 р. з метою адаптації законодавства в галузі охорони здоров'я до передових європейських та світових надбань, керуючись деклараціями Світового лікарського зібрання: Каліфорнійською (1986) стосовно незалежності і професійної свободи лікаря, Мадридською (1987) щодо необхідності самоврядування лікарської професії (професійної незалежності лікаря) та Сеульською (2008) про лікарське самоврядування, законопроект «Про лікарське самоврядування», який детально удосконалювався на Дорадчій раді Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, ВУЛТ за підтримки Національної ради з питань охорони здоров'я, через своїх членів — лікарів-депутатів, утретє подав на розгляд українського Парламенту (№ 3539, 23.12.2008 р.). Ініціатори законопроекту — народні депутати VI скликання В.Г. Карпук, Є.Д. Добряк, Л.С. Григорович. Авторський колектив: В.Г. Карпук, Є.Д. Добряк, О.С. Мусій, В.В. Глуховський, С.В. Нечаїв, М.М. Тишук, А.Я. Базилевич, Д.В. Карамішев, І.Я. Сенюта, О.П. Перетяка. Останній етап проходження законопроекту — не включено до по-

рядку денного 7 вересня 2010 р. Потім Парламент його знову «загубив».

19–22 травня 2009 р. в м. Майнц (Mainz), Німеччина, на 112-му з'їзді Німецького Лікарського Товариства ВУЛТ представляв його президент О. Мусій.

5 червня 2009 року в Києві в Національній науковій медичній бібліотеці (вул. Льва Толстого, 7) відбулася презентація українського перекладу другого англomовного видання «Підручника з лікарської етики» Світового Лікарського Товариства («WMA Medical Ethics Manual», 2nd edition), здійсненого зусиллями ВУЛТ та Німецького Лікарського Товариства і Фінського Лікарського Товариства. Найбільший внесок у якість українського перекладу зробили: академік Національної академії наук України та Академії медичних наук України Юрій Ілліч Кундієв, доцент Національного університету ім. Т. Шевченка Віталій Дмитрович Радчук, магістр управління охороною здоров'я Станіслав Владиславович Нечаїв, доктор Олег Степанович Мусій, доктор Ніна Анатоліївна Крушинська. Загальну редакцію здійснив академік Академії медичних наук України Любомир Антонович Пиріг [14, 34, 35].

18 вересня 2009 р. у Белграді (Београд/Beograd) ВУЛТ став членом Форуму лікарських організацій країн центральної та східної Європи (ZEVA) під час його 16-го Симпозіуму.

За тиждень, 24–27 вересня 2009 р., у м. Євпаторія відбувся ювілейний Десятий з'їзд ВУЛТ. Президентом обрали Олега Степановича Мусія, головою правління — Станіслава Владиславовича Нечаєва.

На Десятому з'їзді ВУЛТ разом з іншими лікарськими організаціями 24–27 вересня 2009 р. у тоді ще не окупованій росіянами Євпаторії, вперше за всю нашу історію був прийнятий Етичний кодекс лікаря України. Цьому передувала тривала та копітка робота найбільших авторитетів українського лікарського загалу, серед яких варто особливо відзначити академіка Національної академії медичних наук України Любомира Пирога. Спочатку проєкт Етичного кодексу українського лікаря було видруковано в часописі «Українські Медичні Вісті», т. 6, № 1–2 (64–65). Навесні 2009 р. проєкт Етичного кодексу лікаря України надрукувала газета «Ваше Здоров'я» (Київ, 1 травня 2009, № 17(994) — С. 6–7), а перед самим євпаторійським з'їздом ВУЛТ проєкт Етичного кодексу було видруковано окремою брошурою [26].

Через півмісяця, 14–17 жовтня 2009 р. у м. Нью-Делі (New Delhi) ВУЛТ на 60-му Світовому лікарському зібранні Світового Лікарського Товариства представляв президент О. Мусій.

16 грудня 2009 р. Президент України, визнаючи заслуги Всеукраїнського Лікарського Товариства перед українськими лікарями і медичною спільнотою, з нагоди 100-літнього ювілею видав Указ № 1055/2009 «Про відзначення 100-річчя Українського Лікарського Товариства».

24 лютого 2010 р. Кабінет Міністрів видав Розпорядження № 364-р «Про підготовку та відзначення

100-річчя Українського Лікарського Товариства», доручивши Міністерству охорони здоров'я, іншим центральним органам виконавчої влади, Київській міській та Львівській обласній держадміністрації забезпечити його виконання.

11–14 травня 2010 р. в м. Дрезден (Dresden), Німеччина, від імені ВУЛТ президент організації О. Мусій взяв участь у 113-му з'їзді лікарів Німеччини (Deutsche Aertzetag).

Пізніше, 30 вересня — 3 жовтня 2010 р., в рамках міжнародного XIII Конгресу СФУЛТ у Львові наша єдина всеукраїнська загальнолікарська організація відзначила своє перше століття на локальному рівні. До столітніх роковин Українське Лікарське Товариство у Львові підготувало кілька видань, О. Ціборовський з Києва видав книгу «На варті здоров'я: Історія становлення соціальної медицини і охорони громадського здоров'я в Україні», О. Мусій та С. Нечаїв підготували чотири книги [2, 3, 4, 6, 12].

Тієї ж осені, 13–16 жовтня 2010 р. у м. Ванкувер (Vancouver) відбулося 61-ше Світове лікарське зібрання Світового Лікарського Товариства, в якому від імені ВУЛТ взяв участь О. Мусій.

14–15 квітня 2011 р. ВУЛТ виступив співорганізатором Другого всеукраїнського конгресу з медичного права, біоетики і соціальної політики з міжнародною участю. У рамках Конгресу відбувся круглий стіл «Саморегульвні організації в медицині і фармації». У резолюції Конгресу зазначена необхідність прийняття Закону України «Про лікарське самоврядування».

Потім, 31 травня — 3 червня 2011 р., у м. Кіль (Kiel) президент О. Мусій від імені ВУЛТ взяв участь у 114-му з'їзді лікарів Німеччини.

23–25 червня 2011 р. Президент ВУЛТ О. Мусій відвідав Брюссель (Bruxelles), Бельгія, і взяв участь у роботі ЄФЛТ.

Пізніше, 11 серпня 2011 р., ВУЛТ та шість фахових професійних саморегульвних організацій підписали Меморандум про заснування коаліції громадських організацій України «Фахова рада».

7–10 вересня 2011 р. в місті Несебр (Несебър), Болгарія, президент ВУЛТ О. Мусій взяв участь у 2-му міжнародному конгресі Південно-Східного європейського лікарського форуму (Southeast European Medical Forum — SEEMF).

Через пів місяця, 28–30 вересня 2011 р., на базі Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України відбувся Одинадцятий з'їзд ВУЛТ. Президентом ВУЛТ було обрано О.С. Мусія, головою правління — С.В. Нечаєва [23, 27].

12–15 жовтня 2011 р. у м. Монтевідео (Montevideo), Уругвай, відбулося 62-ге Світове лікарське зібрання Світового Лікарського Товариства, в якому Україну представляв ВУЛТ в особі його президента О. Мусія.

19–21 квітня 2012 р. президент ВУЛТ О. Мусій відвідав Єреван і взяв участь у роботі ЄФЛТ.

1–5 травня 2012 р. делегація ВУЛТ на чолі з президентом О. Мусієм на запрошення Ізраїльського Лікарського Товариства з робочим візитом відвідала міста Тель-Авів і Єрусалим, та з ознайомчим — Віфлеєм, Назарет і Хайфу.

Незабаром, 22–25 травня 2012 р., в м. Нюрнберг (Nuernberg) президент ВУЛТ О. Мусій від імені організації взяв участь у 115 з'їзді лікарів Німеччини.

У липні 2012 р. було зареєстровано коаліцію громадських організацій «Фахова рада України», ініціатором заснування якої виступив ВУЛТ.

12–15 вересня 2012 р. у м. Белград на 3-му міжнародному конгресі Південно-Східного європейського лікарського форуму президента ВУЛТ О. Мусія було обрано віце-президентом цієї міжнародної лікарської організації.

4–6 жовтня 2012 р. в Донецьку відбувся XIV Конгрес СФУЛТ [29].

Невдовзі, 10–13 жовтня 2012 р., у м. Бангкок (Bangkok), Тайланд, відбулося 63-тє Світове лікарське зібрання Світового Лікарського Товариства, на якому Україну представляв ВУЛТ в особі його президента О. Мусія.

Із листопада 2012 р. президент ВУЛТ О. Мусій — член Колегії МОЗ України.

Із 20 грудня 2012 р. ВУЛТ — співорганізатор, учасник та доповідач Форуму громадських рад та громадських організацій України, Київ.

Із січня 2013 р. президент ВУЛТ О. Мусій — член постійнодіючої ради Форуму громадських рад та громадських організацій України.

21–23 березня 2013 р. президент ВУЛТ О. Мусій відвідав Ригу і взяв участь у роботі ЄФЛТ.

11–12 травня 2013 р. на Батьківщині Гіппократа (о. Кос, Греція) Президент ВУЛТ О. Мусій взяв участь у засіданні правління Південно-Східного європейського лікарського форуму.

Незабаром 28–31 травня 2013 р. в м. Гановер (Hanover) президент ВУЛТ О. Мусій від імені організації взяв участь у 116-му з'їзді лікарів Німеччини.

5 червня 2013 р. делегація ВУЛТ у складі його почесного президента академіка Л. Пирога, президента О. Мусія, голови правління С. Нечаєва та членів правління А. Базилевича й М. Тищука взяла участь у Парламентських слуханнях «Сучасний стан, шляхи і перспективи реформи у сфері охорони здоров'я України», де з трибуни Верховної Ради України Президентом ВУЛТ О. Мусієм була виголошена доповідь щодо необхідності запровадження лікарського самоврядування в Україні.

5–7 вересня 2013 р. у Києві відбувся Дванадцятий з'їзд ВУЛТ. Президентом ВУЛТ обрали Олега Мусія, головою правління — Станіслава Нечаєва.

Протягом кількох років до кінця 2013 р. президент ВУЛТ Олег Мусій та голова правління Станіслав Нечаїв працювали в громадських радах при Міністерстві охорони здоров'я України, профільному Комітеті Верховної Ради та Київській міській державної адміністрації.

Лише навесні 2014 р. після призначення міністром охорони здоров'я України президента ВУЛТ Олега Мусія у Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я згадали про лікарське самоврядування і 12 березня 2014 р. Рішенням № 04–26/4–25 утворили Робочу групу з підготовки проекту закону України, спрямованого на впровадження в Україні лікарського самоврядування у складі 29 осіб (А.Я. Базилевич, О.А. Беденко-Звадридчук, С.В. Богатова, О.М. Вахненко, А.М. Вієвський, О.П. Волосовець, В.В. Глуховський, А.П. Гук, О.М. Дергачов, З.М. Дергачова, В.Є. Дріянська, А.О. Іванців, М.М. Іонов, Д.Т. Карабаєв, А.О. Кисельов, Н.О. Лісневська, С.В. Лилик, Л.Ф. Матюха, В.Л. Михайленко, К.О. Надутий, С.В. Нечаїв, В.В. Погорілий, І.Я. Сенюта, О. Скорик, М.М. Тищук, М.М. Угрин, В.М. Ширяєв, З.С. Черненко) під головуванням народного депутата України Романа Романовича Ілика.

28 травня 2014 р. у Верховній Раді України відбулося засідання Робочої групи з підготовки проекту Закону України, спрямованого на впровадження в Україні лікарського самоврядування. Законопроект у цілому був схвалений, і було створено редакційну колегію у складі: О.А. Беденко-Звадридчук, М.М. Іонова, А.О. Кисельова, В.В. Короленка, Н.О. Лісневської, С.В. Нечаєва та З.С. Черненко. Доопрацьований законопроект «Про лікарське самоврядування» був направлений у Комітет Верховної Ради України з питань охорони здоров'я першому заступникові голови Комітету, народному депутату України Роману Романовичу Ілику.

3 до 13 червня 2014 р. делегація ВУЛТ у складі голови правління Станіслава Владиславовича Нечаєва та члена правління Олександра Петровича Волосовця разом з колегами з МОЗ та Тернопільського медичного університету у Вроцлаві та Варшаві детально вивчала медичну освіту та систему охорони здоров'я Польщі взагалі та лікарське самоврядування зокрема на прикладі функціонування Лікарського Товариства Нижньої Сілезії (Dolnośląska Izba Lekarska).

20 червня 2014 р. в Одесі відбулася Науково-практична конференція «Лікарське самоврядування в новій системі охорони здоров'я України». Голова Правління ВУЛТ С. Нечаїв поінформував про стан справ із законопроектом «Про лікарське самоврядування» у Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я. З доповідями виступили члени правління ВУЛТ К. Надутий, А. Літвак та М. Тищук, а також представник Болгарського Лікарського Товариства (Български Лекарски Съюз) А. Кехайов.

Після того, як голова правління ВУЛТ С.В. Нечаїв став помічником міністра охорони здоров'я України та з огляду завантаженості та неможливості суміщення державної служби і громадської посади, у серпні 2014 р. новим головою правління ВУЛТ було обрано М.М. Тищука.

11–12 вересня 2014 р. у Тернополі на базі Тернопільського державного медичного університету від-

булася Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Післядипломна освіта та лікарське самоврядування за європейськими стандартами», на якій з доповідями про лікарське самоврядування виступили А.Р. Вайда, Л.А. Гришук, С.В. Нечаїв, І.М. Кліщ та І.Я. Дзюбановський з І.В. Паньковим. У конференції також взяли участь активні члени ВУЛТ О.П. Волосовець та В.В. Севастьянов.

1 жовтня 2014 р. у Верховній Раді України було зареєстровано законопроект «Про лікарське самоврядування» (№ 198/01–10), внесений народним депутатом України Р.Р. Іликом (посв. № 345, 5-та сесія VII скликання), реєстраційний № 5124, дата — 01.10.2014 р. Авторський колектив проекту закону України «Про лікарське самоврядування»: Роман Романович Ілик — народний депутат України (м. Київ); Олег Степанович Мусій — міністр охорони здоров'я України (м. Київ); Станіслав Владиславович Нечаїв — помічник міністра охорони здоров'я України, магістр управління охороною здоров'я, член правління ВУЛТ (м. Київ); Ірина Ярославівна Сенюта — кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри медичного права Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, адвокат, президент ВГО «Фундація медичного права та біоетики України» (м. Львів); Андрій Ярославович Базилевич — доктор медичних наук, професор кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1 Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького; Микола Миколайович Тищук — директор Інституту психічного здоров'я, голова правління ВУЛТ (Одеса); Дмитро Йосифович Клапаний — магістр права, асистент кафедри медичного права Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, член Правління ВГО «Фундація медичного права та біоетики України» (м. Львів). Проте депутати Верховної Ради України, розпущеної Президентом, не спромоглися прийняти цей закон.

16–18 жовтня 2014 р. у Чернівцях на базі Буковинського державного медичного університету відбувся XV Конгрес СФУЛТ, присвячений 70-річчю Буковинського державного медичного університету та 30-річчю Першого Конгресу СФУЛТ. Одночасно з Конгресом було проведено позачерговий, Тринадцятий з'їзд ВУЛТ, на якому керівництво не переобиралося.

30 червня 2015 р. в Києві за адресою: вул. Льва Толстого, 7, Історико-термінологічною комісією ВУЛТ спільно з Національною науковою медичною бібліотекою та Національним музеєм медицини України проведено День історичних читань «Українська медицина у віках».

1 липня 2015 р. Комітетом Верховної Ради України з питань охорони здоров'я проведено слухання на тему: «Запровадження лікарського самоврядування в Україні», в якому взяли участь члени ВУЛТ: О. Мусій (народний депутат України), А. Базилевич, О. Волосовець, А. Гук, О. Зелінський, Р. Ілик, В. Кар-

пук, В. Князевич, К. Надутий, С. Нечаїв, М. Островський, О. Перетяка, М. Поліщук, В. Севастьянов, М. Тишук. У Комітеті виступили провідні вітчизняні діячі охорони здоров'я та закордонні фахівці в галузі лікарського самоврядування: генеральний секретар Світового Лікарського Товариства Отмар Клойбер, президент головної ради Польського Лікарського Товариства Мацей Гаманкевіч, керівник відділу міжнародних зв'язків Польського Лікарського Товариства Марек Шевчиньскі, представник Болгарського Лікарського Товариства, президент Південно-Східного Європейського лікарського форуму Андрей Кехайов.

9–12 вересня 2015 р. в Одесі відбувся Чотирнадцятий з'їзд ВУЛТ, присвячений 25-річчю відродження товариства, спільно з VI Конгресом Південно-Східно-Європейського лікарського форуму.

30 червня 2016 р. у Києві в приміщенні Національної наукової медичної бібліотеки України за адресою вул. Льва Толстого, 7, відбулася наукова історико-термінологічна конференція ВУЛТ «Українська лікарська лексикографія (називництво)».

22–23 серпня 2016 р. в Києві відбувся XVI Конгрес СФУЛТ. Пре-конгрес проходив 18–19 серпня 2016 р. в Берліні.

18 листопада 2016 р. в Києві було проведено позачерговий, П'ятнадцятий з'їзд ВУЛТ.

28 грудня 2016 р. народним депутатом О.С. Мусієм (посв. 322) був внесений проект закону України про лікарське самоврядування № 5617 і зареєстрований на 5-й сесії VIII скликання Верховної Ради.

Але 13 січня 2017 р. народним депутатом О.В. Богомолець (посв. 067) було внесено альтернативний проект закону України про лікарське самоврядування № 5617-1 і зареєстровано на тій же 5-й сесії VIII скликання Верховної Ради.

9 червня 2017 р. у Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я відбулося засідання круглого столу на тему: «Законодавчі ініціативи парламентського Комітету з питань охорони здоров'я з питань адаптації системи охорони здоров'я до європейських стандартів». ВУЛТ чи не найпотужніше проявив себе у роботі серед інших громадських організацій: зі 103 запрошених учасників шість безпосередньо представляли ВУЛТ (С. Мушак, К. Надутий, І. Найда, А. Науменко, С. Нечаїв, І. Седченко). Крім того, у засіданні взяли участь такі активісти лікарського руху, як народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я О. Мусій, начальник Управління охорони здоров'я Дніпровської райдержадміністрації в м. Києві, голова Київської крайової організації ВУЛТ Д. Карабаєв, О. Євстігнеєва та І. Сорока. Найважливішим було обговорення проекту закону «Про лікарське самоврядування» (реєстраційний № 5617), який представив на засіданні народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я О. Мусій. Голова Комітету О. Богомо-

лець публічно пообіцяла, що відкличе свій альтернативний варіант у разі досягнення домовленостей.

30 червня 2017 р. у Києві в урочистій залі Національної наукової медичної бібліотеки України відбулася щорічна наукова історико-термінологічна конференція ВУЛТ «100-річчя Всеукраїнської Спільки Лікарів».

28 вересня — 1 жовтня (30 вересня) 2017 р. в Кам'янці-Подільському відбувся Шістнадцятий з'їзд ВУЛТ.

3 жовтня 2017 р. обидва законопроекти «Про лікарське самоврядування», основний О. Мусія за № 5617 та альтернативний О. Богомолець за № 5617-1, було включено до порядку денного (2149-VIII) Верховної Ради України.

20 березня 2018 р. після довготривалих узгоджень обидва законопроекти «Про лікарське самоврядування» — О. Мусія № 5617 та О. Богомолець № 5617-1 — були відкриті ініціаторами, щоб подати спільний варіант.

6 квітня 2018 р. у Верховній Раді зареєстрували спільний законопроект «Про лікарське самоврядування» № 8250, підписаний більшістю членів профільного Комітету та іншими депутатами: О.В. Богомолець, О.С. Мусієм, А.Ф. Шипком, О.П. Мушаком, С.П. Мельничуком, Т.Д. Бахтеєвою, І.М. Шурмою, Ю.П. Савчуком, Є.Ю. Рибчинським, І.М. Констанкевич, О.М. Біловолом, В.О. Дубілем.

20 квітня 2018 р. у Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я відбувся круглий стіл на тему «Лікарське самоврядування та професійні асоціації як запорука професійного зростання медичних працівників», на якому народним депутатом Олегом Мусієм було презентовано новий об'єднаний законопроект «Про лікарське самоврядування» № 8250. Серед учасників обговорення законопроекту були й члени ВУЛТ Тарас Кавецький, Даніель Карабаєв, Володимир Короленко, Костянтин Надутий, Ігор Найда, Станіслав Нечаїв, Олег Перетяка, Іван Сорока.

6 липня 2018 р. в Національній науковій медичній бібліотеці України в Києві відбулася Наукова історико-термінологічна Конференція ВУЛТ «100-річчя Міністерства народнього здоров'я та опікування України і лікарське самоврядування».

20–22 вересня 2018 р. в Тернополі відбувся XVII Конгрес СФУЛТ.

3 липня 2019 р. відбулася Наукова історико-термінологічна конференція ВУЛТ «10-річчя прийняття Етичного кодексу лікаря України 2009 року в Євпаторії».

14–16 листопада 2019 р. у Полтаві відбувся черговий XVII з'їзд ВУЛТ. Під час відкриття з'їзду відбувся показ фільму «1000-ліття української медицини і шлях до лікарського самоврядування: погляд з Києва». 15 листопада делегати обрали знову Олега Мусія президентом ВУЛТ, а новим головою правління — Даніеля Карабаєва.

30 червня 2020 р. у Києві за адресою вул. Митрополита Андрея Шептицького, 5 у форматі онлайн

відбулася наукова історико-термінологічна конференція ВУЛТ «110-річчя Українського Лікарського Товариства». Окрім ювілею товариства, серед програмних питань провідним було також 100-ліття першого українського медичного словника. Зі вступним словом виступив президент ВУЛТ О. Мусій. Вітальні промови виголосили президент СФУЛТ А. Базилевич та голова Історико-термінологічної комісії ВУЛТ С. Нечаїв. На конференцію було заявлено 23 доповіді та зареєструвалися 38 учасників з Києва, Львова, Одеси, Полтави, Кременця, Луганщини, Євпаторії, а також зі США та Німеччини. Отже, навіть в умовах коронавірусного карантину ВУЛТ зміг провести наукову конференцію, яку почули не лише в Україні, включно з Кримом та Донбасом, але й у Європі та на Американському континенті.

ВУЛТ багато років працює на благо українських лікарів, відкрито проводить свої регулярні всеукраїнські з'їзди, домагається достойної європейської оплати праці та умов роботи лікарів, лікарського самоврядування, будівництва соціального/службового житла для медиків на території закладів охорони здоров'я, правового супроводу та юридичного захисту лікарської діяльності, становлення повноцінної приватної лікарської практики, підвищення кваліфікації українських лікарів (у тому числі й за кордоном), провадить просвітницько-профілактичні проекти «Майстерня Здоров'я», «Школа практикуючого лікаря» та «Школа пацієнта».

ВУЛТ з 1990 р. є членом СФУЛТ, з 2008 р. — ЄФЛТ, провадить широку міжнародну діяльність спільно з Німецьким Лікарським Товариством, Фінським Лікарським Товариством, Польським Лікарським Товариством, Болгарським Лікарським Товариством, Австрійським Лікарським Товариством (нім. Oesterreichische Aerztekammer).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Крушинська Н., Мусій О., Нечаїв С. (2010) Етичний кодекс лікаря України. У кн.: Матеріали XIII Конгресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств (30 вересня — 03 жовтня 2010 р., Львів). СФУЛТ, Львів — Київ — Чикаго: 115—116.
2. Мусій О., Нечаїв С. (2010) Пам'ятний фотоальбом про лікарське товариство (Українське Лікарське Товариство). «Від «А» до «Я»», Київ, 104 с.
3. Мусій О., Нечаїв С. (2010) Українське Лікарське Товариство (1910—2010). 100 років. Буклет. «Ямайка», Київ, 40 с.
4. Мусій О., Нечаїв С. (2010) Українське Лікарське Товариство: історія та розвиток (1910—2010). — «Народна газета», Київ, 200 с.
5. Нечаїв С. (2008) Німецький досвід лікарського самоврядування — для України. Ваше Здоров'я, 14(941): 3.
6. Нечаїв С. (2010) Віковий рубіж єдиної всеукраїнської загальнолікарської організації (ВУЛТ). У кн.: Матеріали XIII Конгресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств (30 вересня — 03 жовтня 2010 р., Львів). СФУЛТ, Львів — Київ — Чикаго: 18—25.
7. Нечаїв С. (2006) Всесвітній конгрес українських лікарів. Українське слово, 37(3289): 3.
8. Нечаїв С. (2006) Всесвітній конгрес українських лікарів у Полтаві. Народна газета: 34(736): 6.
9. Нечаїв С. (2011) Всеукраїнське Лікарське Товариство в сучасній Україні. Укр. мед. вісті, Т. 9, 1—4(72—75).
10. Нечаїв С. (2009) Всеукраїнське Лікарське Товариство на сучасному етапі. Укр. мед. вісті, Т.8, 1—4(68—71): 11—15.
11. Нечаїв С. (2007) Громадські медичні (лікарські) організації на українських землях в історичній ретроспективі. Укр. мед. вісті, Т. 7, 1—2(66—67): 73—83.
12. Нечаїв С. (2010) До 100-ліття Всеукраїнського Лікарського Товариства. Здоров'я України, 17(246).
13. Нечаїв С. (1997) До питання про формування керівників системи охорони здоров'я. Укр. мед. вісті, 2—3 (57—58): 39.
14. Нечаїв С. (2009) До українського видання Всеукраїнського Лікарського Товариства. В кн.: Вілл'ємс Джон Р. Підручник з лікарської етики. Переклад з англ. (ред. Л. Пиріг). ВУЛТ, БФ «Трете Тисячоліття», Київ, с. 3—5.
15. Нечаїв С. (2007) Лікарське самоврядування та законодавчий процес в Україні. У кн.: Перший Всеукраїнський конгрес з медичного права і соціальної політики, 14—15 квітня 2007 р., Київ, с. 33—34.
16. Нечаїв С. (2011). Лікарське самоврядування як важлива умова реформування охорони здоров'я в сучасній Україні. Укр. мед. вісті, Т. 9, 1—4(72—75): 58—64.
17. Нечаїв С. (1990) Лікувати треба саму медицину. Вечірній Київ, 118(13933).
18. Нечаїв С. (1990) Незалежна асоціація українських лікарів. Літературна Україна, 30(4387).
19. Нечаїв С. (1990) Незалежна організація українських лікарів. Вечірній Київ, 165(13980).
20. Нечаїв С. Німецький досвід лікарського самоврядування — для України. // Ваше Здоров'я. Київ. — 11 квітня 2008. — №14(941) — С. 3.
21. Нечаїв С. (2008) Німецький досвід лікарського самоврядування. Народна газета, 11(809): 4.
22. Нечаїв С. (2009) Проблеми лікарського самоврядування в Україні в контексті реформування вітчизняної охорони здоров'я. Укр. мед. вісті, Т. 8, 1—4(68—71): 38—43.
23. Нечаїв С. (2011) Святкування столітніх роковин Всеукраїнського Лікарського Товариства. Укр. мед. вісті — Т. 9, 1—4(72—75): 83—84. .
24. Нечаїв С. (2012) Справжнє лікарське самоврядування як запорука і передумова успішного реформування охорони здоров'я в Україні. У кн.: Матеріали XIV Конгресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств (4—6 жовтня 2012 р., місто Донецьк). СФУЛТ, Донецьк — Київ — Чикаго, с. 13—17.
25. Нечаїв С. (2008) Становлення лікарського самоврядування в Україні. У кн.: XII Конгрес СФУЛТ 25—28 вересня 2008 р. Тези доповідей. Івано-Франківськ — Київ — Чикаго, с. 30—32.
26. Нечаїв С. (2009) Столітній ювілей Всеукраїнського Лікарського Товариства. Укр. мед. вісті, Т. 8, 1—4(68—71): 79—88.
27. Нечаїв С. (2011) Столітня історія Всеукраїнського Лікарського Товариства. Укр. мед. вісті, Т. 9, 1—4(72—75): 351—358.
28. Нечаїв С. (2007) Тернистий шлях лікарського самоврядування в Україні. Укр. мед. вісті, Т. 7, 1—2(66—67): 16—22.
29. Нечаїв С. (2012) Український хірург Іван Андрійович Микулич-Радецький. У кн.: Матеріали XIV Конгресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств (4—6 жовтня 2012 р., Донецьк). СФУЛТ, Донецьк — Київ — Чикаго, с. 448.
30. Нечаїв С. (2007) Ходіння по муках українського лікарського самоврядування. Тези науково-практичної конференції 19 жовтня 2007 р. Херсон, с. 88—92.
31. Нечаїв С., Крушинська Н. (2009) Лікарська етика і лікарське товариство. Укр. мед. вісті, Т.8, 1—4(68—71): 71.
32. Musii O., Nechaiv S. (2010) The Ukrainian Medical Association after entering to the WMA. World Medical Journal, 56(5): 206.

33. Musii O., Nechaiv S. (2008) The Ukrainian Medical Association is going to Europe. *World Medical Journal*, 54 (1): 18–19.

34. Williams, John R. (2005) *Medical ethics manual*. WMA, 134 p.

35. Williams, John R. (2009) *Medical ethics manual*. 2nd edition. WMA, 134 p.

110th ANNIVERSARY OF THE UKRAINIAN MEDICAL ASSOCIATION

S. Nechajiv

*Historical and Terminological Commission
of the Ukrainian Medical Association*

World Federation of Ukrainian Medical Associations

Summary. *In 2020, the Ukrainian Medical Association celebrates the 110th anniversary of the establishment in Lviv in 1910 of the Rus (Ruthenian) Medical*

Association, which in 1912 was renamed the Ukrainian. After the occupation of Western Ukraine by the Soviet Union in September 1939 the Ukrainian Medical Association in Lviv was liquidated. On April 28, 1990, the Ukrainian Medical Association renovated its activities, initially as the Lviv regional organization, and on June 30, 1990, as the nationwide.

Key words: *Rus (Ruthenian) Medical Association, Ukrainian Medical Association in Lviv, Ukrainian Medical Association, UMA.*

Адреса для листування:

Нечаїв Станіслав

E-mail: nechajs@ukr.net

Отримано 09.09.2020